

MANIFEST PER A

"LA VISIBILITZACIÓ DEL DOL GESTACIONAL, PERINATAL I NEONATAL" DEL 15 D'OCTUBRE DE 2026

Un any més, amb motiu del Dia Internacional del Dol Gestacional, Perinatal i Neonatal, la FEDUP (Federació Espanyola de Dol Gestacional, Perinatal i Neonatal), juntament amb les famílies, altres associacions no federades i professionals de diversos àmbits relacionats amb el dol, ens hem unit per visibilitzar la mort gestacional, perinatal i neonatal.

Durant anys hem treballat per trencar el silenci, fer visible aquesta realitat i reclamar reconeixement, dignitat i reparació. Aquest camí ha obert converses, ha impulsat canvis i ha permès que moltes famílies trobin paraules, cures i comunitat on abans només hi havia solitud.

Aquest any volem centrar-nos en la necessitat que aquest reconeixement es tradueixi en drets reals i garantits. Perquè reconèixer no és suficient quan l'atenció depèn del codi postal, de l'hospital, de les setmanes de gestació o de la sensibilitat de qui estigui de guàrdia. Un dret que depèn de l'atzar encara no és un dret garantit.

La protecció sanitària, laboral, jurídica i emocional de les famílies no es pot quedar en una declaració de bones intencions. Aquest és el propòsit que dona nom al lema d'aquest 15 d'octubre de 2026:

"El nostre dol mereix drets, no només reconeixement".

Per això,

MANIFESTEM:

1. Que tota mort gestacional, perinatal o neonatal mereix una atenció digna, respectuosa i centrada en les necessitats de cada família, amb independència de l'edat gestacional, la causa de la mort o les circumstàncies en què es produeixi.
2. Que el vincle con una filla o un fill no es mesura en setmanes. La seva existència, el seu lloc a la família i el dolor de la seva mort no podem quedar sotmesos a límits administratius.
3. Que les desigualtats territorials i l'aplicació irregular dels protocols generen desempament i revictimització. La qualitat de l'atenció no pot depenar de l'hospital o de la comunitat autònoma.
4. Que les interrupcions de l'embaràs, sigui quina sigui la seva causa, han de ser ateses en la sanitat pública amb informació clara, intimitat, respecte i acompanyament, lliures de judici, estigma i obstacles derivats de l'objecció de consciència.
5. Que el puerperi existeix també quan la criatura mor. La recuperació física, la lactogènesi, l'impacte emocional i la salut mental requereixen un seguiment específic i continuat.
6. Que mares, pares, parelles i altres persones que exerceixen una funció parental necessiten ser reconegudes i acompanyades. El dol afecta tot el sistema familiar i cap persona hauria de quedar exclosa de les cures.

7. Que recordar, anomenar, acomiadar i disposar del cos de la criatura d'acord amb les conviccions de la família són necessitats humanes que s'han de poder exercir amb informació, temps i llibertat.
8. Que la bona voluntat professional és valuosa, però no pot substituir la responsabilitat de les institucions. L'atenció adequada ha d'estar respaldada per formació, recursos, avaluació i rendició de comptes.

I, per tant,

SOL·LICITEM:

1. Una estratègia estatal específica d'atenció a la mort i al dol gestacional, perinatal i neonatal, coordinada amb les comunitats autònomes, amb finançament suficient, objectius mesurables i avaluació pública.
2. Protocols obligatoris, actualitzats i auditables a tots els centres sanitaris públics i privats, inclosos els processos d'interrupció de l'embaràs i les cures pal·liatives perinatals.
3. Formació inicial i continuada per a professionals sanitaris, administratius, funeraris, judicials i registrals, que incorpore la comunicació de males notícies, els drets de les famílies, la diversitat familiar, la perspectiva de gènere i la prevenció de la violència obstètrica i del dol desautoritzat.
4. Informació oral i escrita, comprensible i accessible des del primer moment, que permeti decidir sense pressions ni pressions sobre el contacte i l'comiat, la creació de records, les proves diagnòstiques, l'autòpsia, la lactància, els tràmits i el destí del cos.
5. Espais diferenciats, íntims i adequats als hospitals; temps suficient per acomiadar-se; i disponibilitat de recursos que afavoreixin un comiat respectuós, com caixes de records, fotografia especialitzada o cunes d'abraçades (*cuddle cots*), quan la família ho desitgi.
6. Seguiment sanitari i psicològic continuat, amb circuits clars de derivació i accés gratuït i equitatiu a atenció especialitzada i a grups d'ajuda mútua, sans barreres econòmiques, territorials ni burocràtiques.
7. Permisos laborals retribuïts i específics per a la recuperació i el dol de totes les persones progenitores o responsables del vincle, sense discriminació per edat gestacional, situació laboral, model familiar o forma de filiació.
8. El reconeixement registral voluntari de totes les criatures nates mortes o difuntes, amb nom i cognoms si així ho desitja la família, amb independència de les setmanes de gestació.
9. Garanties reals perquè la prestació de la interrupció de l'embaràs es realitzi en centres públics de proximitat, evitant desplaçaments forçats, demores, desinformació i abandonament assistencial.
10. Acords i procediments transparents amb els serveis funeraris que assegurin un tracte digne del cos, opcions assequibles i el respecte als rituals, creences i circumstàncies socioculturals de cada família.
11. Dades públiques, investigació i avaluació estatal sobre mortalitat gestacional, perinatal i neonatal, qualitat assistencial, desigualtats territorials i impacte del dol, preservant sempre la intimitat de les famílies.
12. Mesures de reparació per a aquelles persones que van rebre una atenció negligent, deshumanitzada o vulneradora dels seus drets, mitjançant canals accessibles de reclamació, revisió dels casos i compromisos verificables de millora.
13. Una campanya pública sostinguda que ajudi a comprendre aquesta realitat, combati l'estigma i promogui una cultura capaç d'acompanyar la mort i el dol amb respecte, presència i cura.

Som conscients de l'evolució que en els últims anys ha experimentat l'atenció al dol gestacional, perinatal i neonatal, tant en l'àmbit social com en l'sanitari. Cada vegada existeix una major consciència sobre aquesta realitat i sobre la necessitat d'acompanyar les famílies amb sensibilitat, informació i respecte.

Aquesta evolució no hauria estat possible sense l'esforç i l'energia de tantes famílies que, després de viure la mort d'una filla o un fill durant l'embaràs, el part o poc després de néixer, han treballat per visibilitzar i legitimar aquest dol a través d'associacions i entitats compromeses. Agraïm també la implicació de les i els professionals que comprenen la importància de formar-se i d'oferir una atenció cada vegada més humana.

No obstant això, el reconeixement social assolit encara no s'ha traduït en els mateixos drets, cures i recursos per a totes les famílies. Queda molt per canviar i un gran camí per recórrer. La unió de les famílies, les associacions i les i els professionals ens ha d'impulsar a continuar avançant en aquesta direcció.

FEDUP

Federació Espanyola de Dol Gestacional, Perinatal i Neonatal

Aquest document és només per a fins informatius. Per a consell o diagnòstic mèdic, consulteu un professional. Les respostes de la IA poden incloure errades.